

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Dato: 08. februar 2016
Kontor: Sikkerhedskontoret
Sagsbeh: Asger G. Aagaard
Sagsnr.: 2016-0035-0325
Dok.: 1847948

UDKAST TIL TALE

**til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål Z-Ø
(Alm. del) stillet af Folketingets Retsudvalg den 15.
januar 2016**

Samrådsspørgsmål Z:

”Vil ministeren redegøre for, om ministeren er enig i PET’s beslutning om ikke at offentliggøre rapporten om såkaldte hadforbrydelser i 2014, herunder redegøre for hvorfor PET har valgt, at rapporten ikke skal offentliggøres?”

Samrådsspørgsmål Æ:

”Vil ministeren redegøre for, hvorfor PET vurderer, at de indberettede tal for hadforbrydelser i 2014 ikke er korrekte, og på den baggrund redegøre for, hvad der skal gøres for at få en retvisende rapport, og vil

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

ministeren sikre, at tallene for hadforbrydelser i 2014 og 2015 valideres og offentliggøres?”

Samrådsspørgsmål Ø:

”Vil ministeren sikre, at PET eller Rigspolitiet fortsat vil fremlægge en årlig rapport om hadforbrydelser, herunder sikre, at de indberettede tal for hadforbrydelser fremover er korrekte og retvisende?”

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Lisbeth Bech Poulsen (SF).

[Indledning]

Temaet for dagens samråd er hadforbrydelser. Det er forbrydelser drevet af manglende forståelse for og accept af forskellighed og af manglende vilje til at omgås hinanden med respekt.

Hadforbrydelser rammer ikke kun den enkelte, som er udsat for overgrebet. Overgrebene er også i strid med fundamentale principper i vores samfund og den måde, hvorpå vi omgås hinanden.

Det skal være muligt at færdes trygt og sikkert i Danmark uden at behøve frygte overgreb på grund af f.eks. sin etnicitet, tro eller seksuelle orientering. Det er en grundlæggende værdi i det danske samfund, og den skal vi værne om.

Derfor er indsatsen mod hadforbrydelser helt afgørende. Det gælder både den forebyggende indsats, men også den retshåndhævende indsats.

Så langt er vi nok alle enige.

Da de tre samrådsspørgsmål alle omhandler den årlige opgørelse over kriminelle forhold med mulig ekstremistisk baggrund og den fremadrettede indsats på hadforbrydelsesområdet, vil jeg tillade mig at besvare de tre spørgsmål samlet.

Jeg vil starte med at redegøre for, hvordan registreringen af relevante forhold i 2014 er foregået

samt årsagen til, at der ikke offentliggøres en opgørelse for 2014. (Spørgsmål Z)

Derefter vil jeg redegøre for muligheden for på nuværende tidspunkt at rette op på registreringen af forhold i 2014. (Spørgsmål Æ)

Afslutningsvis vil jeg tale om de fremadrettede perspektiver på området. Jeg vil i den forbindelse bl.a. komme ind på den monitoreringsordning, som Rigspolitiet har iværksat. (Spørgsmål Æ og Ø)

[Ingen offentliggørelse af en RACI-rapport for 2014 – Spørgsmål Z]

De rapporter, som dette samråd handler om, er i en længere årrække blevet udarbejdet af PET.

Ordningen er blevet udvidet flere gange og omfattede – inden Rigspolitiet primo 2015 overtog ansvaret for området – alle kriminelle forhold med mulig ekstremistisk baggrund.

Hos PET har man søgt direkte i politiets registre, og søgningen er foretaget på baggrund af politikredsens angivelse af, om det enkelte forhold har et muligt ekstremistisk motiv.

De oplysninger, som PET har tilvejebragt, er herefter offentliggjort i en årlig rapport om kriminelle forhold med mulig ekstremistisk baggrund – den såkaldte RACI-rapport.

I 2014 er der imidlertid fremfundet et væsentligt lavere antal forhold, end tilfældet var i de forudgående år (2009 til 2013).

Som jeg også har redegjort for i besvarelsen af Retsudvalgets spørgsmål nr. 96, vurderer PET, at det fremsøgte antal forhold i 2014 ikke er retvisende.

PET mener derfor ikke, at en opgørelse for 2014 vil give et korrekt billede af udviklingen på området.

Baggrunden for PET's vurdering er, at den daglige monitorering af det ekstremistiske miljø og de ekstremistiske tendenser, der i øvrigt er i samfundet, ikke giver anledning til at tro, at der i 2014 skulle være sket et væsentligt fald i antallet af forhold.

På den baggrund har PET oplyst, at de ikke agter at udarbejde en RACI-rapport for 2014.

Jeg har noteret mig PET's vurdering, og jeg mener ikke, man kan være uenig i, at der ville være en række uheldige konsekvenser forbundet med at lave en opgørelse på baggrund af tal, som der er betydelig tvivl om, er retvisende.

Ingen af os ønsker jo at sende en fejlagtig analyse på gaden. Det får man i hvert fald ikke mig til.

Formålet med opgørelsen er jo netop at skabe overblik over området og give et validt billede, som vi kan bruge til dels at vurdere effekten af den hidtidige indsats, dels at bygge kommende indsatser og tiltag på.

I værste fald kunne en misvisende rapport, der måtte vise et stort fald i antallet af forhold føre til overvejelser om at slække på indsatsen. Det ville være meget uheldigt, hvis tallene ikke svarer til den reelle udvikling.

[Hvorfor er tallene ikke korrekte? – Spørgsmål Æ]

Hvorfor er tallene for 2014 ikke korrekte?

Jeg kan forstå, at der er sket en overgang af ansvaret for registreringen af forholdene fra én enhed i politiet til en anden.

Det kan muligvis helt eller delvist forklare faldet i antallet af registrerede forhold, men noget endegyldigt svar på spørgsmålet findes desværre ikke.

[Muligheden for offentliggørelse af en RACI-rapport for 2014 – Spørgsmål Æ]

Det fører mig videre til, hvad der kan gøres for at få en retvisende opgørelse for 2014.

Som jeg har redegjort for tidligere, har man i PET foretaget søgninger i politiets sager på baggrund af

politikredsens angivelse af, om forholdet har et muligt ekstremistisk motiv.

Det vil være muligt at foretage bredere søgninger i politiets IT-systemer på baggrund af andre søgeord.

Disse søgninger vil imidlertid derfor skulle være meget brede og vil potentielt kunne indeholde tusindvis af sager, som efterfølgende skal gennemgås manuelt af politiet.

Og samtidig vil en sådan ændret metode betyde, at opgørelsen for 2014 vil være svær at sammenligne med opgørelserne for de forudgående år. Og så er vi jo næsten lige vidt.

På den baggrund er det PET's vurdering, at de betydelige ressourcer, der vil skulle anvendes ikke vil stå i rimeligt forhold til den begrænsede værdi, som man under disse omstændigheder kan forvente at kunne få ud af en opgørelse for 2014.

Jeg mener, at det giver bedre mening at sikre, at vi fremadrettet får nogle pålidelige tal, som kan bruges til at følge udviklingen og tilpasse politiets indsats.

[Rigspolitiets monitoreringsordning]

En af de væsentligste forudsætninger for fremadrettet at sikre en retvisende rapport om omfanget af hadforbrydelser er, at der arbejdes målrettet med at forbedre politiets registrering.

I den forbindelse har Rigspolitiet som led i overtagelsen af ansvaret for hadforbrydelsesområdet etableret en monitoreringsordning, som trådte i kraft den 2. november 2015.

Monitoreringsordningen fungerer til forskel fra tidligere på den måde, at der nu er en række søgenøgler, som den enkelte betjent bliver tilskyndet til at vælge for hver enkelt sag.

Sagsbehandleren vurderer i den forbindelse, om der er tale om et strafbart forhold med et hadmotiv, dvs. et motiv, der knytter sig til ofrets race, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering.

Tidligere blev der, som jeg har nævnt, udelukkende foretaget søgninger i politiets sager på baggrund af politikredsens angivelse af, om forholdet havde et muligt ekstremistisk motiv.

Med den nye monitoreringsordning har Rigspolitiet altså indført en mere systematisk tilgang og det er forventningen, at det vil fjerne en række potentielle fejlkilder.

[Sideløbende tiltag med monitoreringsordningen]

Men det vil stadig være afgørende for kvaliteten af oplysningerne, at registreringerne bliver foretaget korrekt.

Derfor har Rigspolitiet sideløbende med monitoreringsordningen iværksat en række tiltag:

Der er blevet udarbejdet en vejledning til politiet om, hvordan hadforbrydelser registreres i politiets systemer.

Der er afholdt en række møder med repræsentanterne fra analyseenhederne i politiet om implementeringen og brugen af monitoreringsordningen.

Derudover vil man fra Rigspolitiets side kvalitetssikre politikredsenes registreringer for at sikre en ensartet og korrekt registrering.

En anden faktor, som også kan have væsentlig betydning for at kunne se den egentlige udvikling på området, er de såkaldte mørketal, dvs. antallet af ikke-anmeldte forbrydelser.

Rigspolitiet arbejder på at mindske mørketallet ved at indgå i dialog med en række væsentlige interessenter på området, f.eks. Det Jødiske Samfund i Danmark, Muslimernes Fællesråd og Institut for Menneskerettigheder.

Formålet med dialogen er at etablere et tættere samarbejde med interessenterne og levere input til tilrettelæggelsen af politiets indsats på området.

Dialogen vil også bidrage til at afdække, hvor der er mulighed for et samarbejde for at få flere til at anmelde hadforbrydelser.

Jeg kan forstå på Rigspolitiet, at de første dialogmøder forventes at blive afholdt i foråret 2016.

[Konklusion: Rigspolitiets samlede tiltag]

Det er selvsagt utilfredsstillende, at 2014-rapporten ikke kan udarbejdes, men på baggrund af tiltagene fra Rigspolitiets side er det min klare forventning, at der fremadrettet vil være et langt bedre udgangspunkt for de årlige rapporter om hadforbrydelser.

Jeg har en forventning om, at rapporterne vil være af højere kvalitet og være retvisende for områdets egentlige udvikling.

Rigspolitiet har i den forbindelse oplyst, at det er forventningen, at fremtidige opgørelser over hadforbrydelser vil kunne offentliggøres i det efterfølgende års 1. halvår.

Det betyder, at rapporten for 2015 forventes at foreligge i løbet af 1. halvår 2016.

For en god ordens skyld skal jeg understrege, at der vil være tale om en rapport, der dækker tallene for hele 2015, selv om Rigspolitiets monitoreringsordning som sagt først formelt trådte i kraft den 2. november 2015.